

Vergaderjaar 2005–2006

27 062

Alleenstaande minderjarige asielzoekers

Nr. 51

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR VREEMDELINGENZAKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 april 2006

Bijgaand zend ik u ter kennisneming mijn reactie, mede namens de Minister van Justitie, aan de Hoofdinspecteur van de Inspectie Jeugdzorg op het Inspectierapport «doelgerichte ontwikkeling AMA's».

Tevens zend ik u ter kennisneming een kopie van het genoemde rapport van de Inspectie Jeugdzorg.¹

In mijn reactie kunt u lezen dat aan een deel van de aanbevelingen reeds uitvoering is gegeven. De overige aanbevelingen van de Inspectie worden meegenomen in de bestaande relatie met de betrokken organisaties en met name in het implementatietraject van het nieuwe opvangmodel, dat in overleg met de betrokken instellingen is gestart en waarvan de implementatie naar verwachting eind van dit jaar zal zijn afgerond.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
M. C. F. Verdonk

---

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Reactie van de minister voor Vreemdelingenzaken & Integratie mede namens de minister van Justitie op het rapport van de Inspectie Jeugdzorg over doelgerichte ontwikkeling van AMA's

Inleiding

Hierbij bevestig ik de ontvangst van uw landelijk rapport Doelgerichte ontwikkeling AMA's d.d. 21 februari 2006. Het rapport laat een landelijk beeld zien van de wijze waarop het COA en Nidos, respectievelijk de mentoren en de voogden, werken aan de leeftijdsgerichte ontwikkeling van AMV's¹ vanuit het uitgangspunt van het terugkeerbeleid. U constateert dat COA en Nidos werken vanuit het uitgangspunt van het terugkeerbeleid maar dat, ondanks alle inspanningen van betrokkenen, de implementatie van de competentiegerichte aanpak echter nog steeds niet is voltooid en dat het onderwijsaanbod beperkt is en naar de mening van de geïnterviewden, niet op terugkeer gericht zou zijn. Tevens constateert u dat de onderlinge afstemming tussen mentoren en voogden verbeterd moet worden.

U constateert dat voor een verbetering van de doelgerichte ontwikkeling van AMV's de noodzakelijke randvoorwaarden moeten zijn vervuld, welke betrekking hebben op continuïteit in de opvang, begeleiding van de AMV's, het systematisch implementeren en evalueren van de PI-methodiek, een goede samenwerking op alle niveaus tussen COA en Nidos en een meer praktijkgericht terugkeeronderwijs. In het rapport doet u daartoe enkele aanbevelingen.

Graag spreek ik, mede namens de minister van Justitie, mijn waardering uit voor de wijze waarop het onderzoek is verricht en voor de heldere conclusies en aanbevelingen.

Deze conclusies en aanbevelingen neem ik graag ter harte. Hierna zal ik per aanbeveling mijn reactie geven.

- Zorg om effect te bereiken met doelgerichte ontwikkeling van AMV's voor stabiliteit, anders heeft de PI methodiek geen levensvatbaarheid:
- Creëer hiertoe continuïteit in de opvang en begeleiding van AMV's met vaste locaties, mentoren en voogden.

Zoal u terecht constateert heb ik in mijn brief aan de Tweede Kamer van 13 december 2005 de noodzaak onderschreven van continuïteit in de begeleiding en huisvesting van AMV's.

Gedurende de verslagperiode is er inderdaad sprake geweest van een wisseling van medewerkers bij de AMV-campussen. De krimp in het aantal AMV's, en de daaruit voortvloeiende sluiting van locaties, is hier zeker debet aan geweest. In de komende jaren verwacht ik dat dit minder zal zijn en dat de situatie zich zal stabiliseren. Een positieve ontwikkeling is dat inmiddels, na instemming door de OR van het COA, medewerkers zijn benoemd van wie de functie specifiek gericht is op de opvang en begeleiding van AMV's. Deze medewerkers worden daarvoor getraind en hebben er bewust voor gekozen om met deze groep jongeren te werken. Nu deze selectie en benoeming is afgerond zal continuïteit in de begeleiding veel beter geborgd zijn. Niet uit te sluiten is echter dat, tengevolge van de nog steeds zeer lage instroom van AMV's, op termijn nog een van de campuslocaties zal moeten sluiten.

- Laat de toepasbaarheid van de PI methodiek evalueren, uitgaande van de ervaringen van mentoren en voogden op punten als: leeftijd-gevoeligheid, afhankelijkheid motivatie AMV, samenhang trajectplan-begeleidingsplan, consistente benadering mentoren en voogden Stel op grond van de resultaten van de evaluatie een termijn vast voor de verdere implementatie van het werken met de PI-methodiek.

¹ In het vervolg van mijn reactie zal in plaats van de term «AMA» de term «AMV» gebruikt worden. Dit is de afkorting van «alleenstaand minderjarig vreemdeling», de term die gehanteerd wordt in de Vreemdelingenwet 2000.

In de Nidos-opvanglocaties is de PI-methodiek volledig geïmplementeerd. Met de verdere implementatie van de PI-methodiek in de COA-locaties moest een aantal malen opnieuw gestart worden in verband met de wisseling van medewerkers. Zoals hierboven reeds aangegeven is nu structuur en bestendigheid gebracht in de kwaliteit en continuïteit van het bestand van COA-medewerkers dat met deze methodiek moet gaan werken. Aangezien dit nu het geval is, wordt de verdere implementatie van de PI-methodiek nu voortvarend ter hand genomen. In de zomer zal het COA een evaluatie verrichten op basis waarvan nog nadere kwalitatieve verbeteringen kunnen worden gerealiseerd. Hierbij zullen ook de voogden worden betrokken.

- Laat COA/Nidos het draaiboek voor de samenwerking actualiseren, zodanig dat het de samenwerking tussen mentoren en voogden ondersteunt. Maak daarbij gebruik van de positieve ervaringen van de mentoren, voogden en hun direct leidinggevenden in de praktijk.

Het werken conform het reeds toegepaste draaiboek voor de samenwerking tussen COA en Nidos moet nu geactualiseerd worden in het kader van de implementatie van het nieuwe opvangmodel zoals geschetst in mijn brief van 13 december 2005. Er zal daarbij zeker gebruik gemaakt worden van de positieve praktijkervaringen en expertise van mentoren, voogden en hun leidinggevenden.

- Zie goed toe op het onderwijs aan AMV's en laat (in overleg met) het Ministerie van OC&W meer toegespitst onderwijsaanbod ontwikkelen. Bij een enkel ROC is al een meer speciaal praktijkgericht traject ontwikkeld. Laat COA de AMV's daar plaatsen waar (het beperkte) aanbod van geschikt onderwijs wel gegeven kan worden.

Met u ben ik van mening dat het gewenst is om voor AMV's een voldoende toegespitst praktijkgericht onderwijsaanbod te ontwikkelen. Ik constateer dat het COA al samenwerkt met scholen om praktijkgericht onderwijs te realiseren. Zo is met name door scholen te Drachten en Baexem in overleg met het COA kwalitatief goed onderwijs ontwikkeld, waarbij ook specifiek aandacht wordt besteed aan praktijkgericht terugkeeronderwijs. Aan de schooldirecties te Oisterwijk en Middelburg is door het COA voorts eind 2005 een plan overlegd op basis waarvan ook door deze scholen nog meer aandacht zal worden besteed aan de wens om voor de jongeren specifiek praktijkgericht onderwijs te ontwikkelen. Hiertoe bestaat commitment bij de scholen. Het COA zal de ontwikkelingen bij de scholen die les geven aan de leerlingen van de campus meer inhoudelijk gaan monitoren. Het praktijkgericht (terugkeer)onderwijs wordt door COA in overleg met het Ministerie van Justitie ontwikkeld. Het reguliere onderwijs aan de AMV's vindt plaats conform het beleid van OCW.

Tot slot

U geeft aan dat de geconstateerde landelijke bevindingen veel risico's opleveren voor de AMV's en een doelgerichte ontwikkeling van de AMV's in de weg kunnen staan. Dit gevoegd bij de geringe motivatie van de AMV's betekent dit weinig vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van de AMV tot zelfstandigheid. Dan kiezen ze naar uw mening toch liever voor illegaliteit, vertrekken ze MOB of gaan niet naar school.

Uw zorgen over het MOB gaan van AMV's deel ik. Dit onderwerp heeft dan ook mijn aandacht. Er zijn reeds aanvullende maatregelen getroffen in de campuslocaties (24-uurs begeleiding door twee medewerkers, key-cards op alle unitdeuren en beveiliging door middel van camera-

toezicht). Tevens is aan het WODC gevraagd om in de brede evaluatie van het AMV-beleid aan dit onderwerp met name aandacht te besteden. Op schoolverzuim wordt door het COA uiteraard intensief gecontroleerd.

Naar aanleiding van uw opmerking dat AMV's regelmatig worden verplaatst van de ene naar de andere opvanglocatie in verband met incidenten hecht ik eraan om aan te geven dat overplaatsingen sinds de sluiting van de campussen te Vught en Deelen minder vaak voorkomen. Dit is ook te danken aan de goede afstemming tussen COA en Nidos. In het kader van het nieuwe opvangmodel zal een adviescommissie plaatsing worden ingesteld. Deze commissie zal zich ook bezighouden met gevallen waarin overplaatsing tussen diverse locaties aan de orde is, met het oogmerk om te bezien of die overplaatsing noodzakelijk is, dan wel of er sprake is van een probleem dat zonder overplaatsing kan worden opgelost.